

Remélhetően beadott!

ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG	
Ügyszám:	10/671-L/2013
Érkezett:	2013 JÚL 04.
Példány:	Kezelőiroda:
Melléklet:	db

Alkotmánybíróság

1015 Budapest, Donáti u. 35-45.
1535 Budapest, Pf.: 773.

**alkotmányjogi
panaszának kiegészítése**

képviseli:

ALBANY, N.Y.

NOV 10 1892

ALBANY, N.Y.
NOV 10 1892

Alkotmánybíróság

1015 Budapest, Donáti u. 35-45.,

1535 Budapest, Pf. 773.,

Tisztelt Alkotmánybíróság!

[REDACTED]
[REDACTED] alatti lakos, mint Indítványozó - a korábban csatolt meghatalmazással igazolt jogi képviselőm [REDACTED] útján - **továbbra is** kérem a Tisztelt Alkotmánybíróságot, hogy az Alaptörvény 24. cikkelyének (2) bekezdésének c) pontja alapján, az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLII. törvény (továbbiakban: Ab.tv) 26. § (1) bekezdése, valamint a 28. § (2) bekezdésében meghatározott feladat- és hatáskörében eljárva,

alkotmányjogi panaszomat

vizsgálja ki és a kifejtett tényállások alapján megtett az Ab.tv 41. § (1) bekezdésnek, illetve 46. § (2) bekezdés a) és c) pontjának megfelelően, a **polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény 14. §, 18. § (1) és (2) bekezdései, 19. § (1) bekezdése, a bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 2011. évi CLXI. törvény 18. § (1) bekezdése** alább részletezett hatályos jogszabályi rendelkezések alaptörvényellenességét megállapítani szíveskedjen, illetve ezen jogszabályi rendelkezéseket értelemszerűen egészben vagy részben semmisítse meg, ezzel egyidejűleg kérem a Tisztelt Alkotmánybíróságot, hogy az Ab.tv 28. § (2) bekezdése szerinti feladat és hatáskörében eljárva jelen eljárásban a bírói döntések alkotmányosságát is vizsgálja felül, és az Ab.tv. 43. § (4) bekezdése alapján eljárva a **Pécsi Törvényszék 1.Pkk.50.191/2012/3. számú végzését, a Komlói Városi Bíróság 2.P.20.216/2010/136. és a Pécsi Törvényszék 3.Pf.20.800/2012/6. számú ítéletek megsemmisítését kérem.**

I.

Alaptörvényt sértő jogszabályok, avagy a megsemmisíteni kért jogszabályi rendelkezések, amelyek Magyarország Alaptörvényét az alábbi rendelkezéseiben sértik meg

A. A polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (továbbiakban: Pp.)

1. „**14. §** A perben az a helyi bíróság, törvényszék, illetőleg ítélőtábla sem járhat el, amelynek vezetője a 13. § (1) bekezdésének a), b) vagy c) pontja értelmében ki van zárva.”

- a hatályon kívül helyezni kért jogszabályi rendelkezése sérti az **Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésben** rögzített alapvető jogaim: a **pártatlan bírósághoz való jogom és a tisztességes eljáráshoz való jogom**,
- a jogalkotó e jogszabályi rendelkezéssel hátrányosan megkülönböztet pedig, az Alaptörvény **XV. cikk (1) bekezdése** szerint „**A törvény előtt mindenki egyenlő**”, továbbá a (2) bekezdés szerint „**Magyarország az alapvető jogokat mindenkinek bármely megkülönböztetés, nevezetesen faj, szín, nem, fogyatékoság, nyelv, vallás, politikai vagy más vélemény, nemzeti vagy társadalmi származás, vagyoni, születési vagy egyéb helyzet szerinti különbségtétel nélkül biztosítja.**”

2. **18. § (1)** Ha a kizárás kérdését igazgatási ügykörben nem intézik el, a bíró kizárása felől ugyanannak a bíróságnak ugyanazon a fokon eljáró másik tanácsa tárgyaláson kívül is határozhat.

(2) Ha ugyanannak a bíróságnak nincs olyan tanácsa, amelyre a kizárási ok nem vonatkozik, vagy ha a kizárási ok a 14. § értelmében az egész bíróságra kiterjed, a kizárás kérdésében a másodfokú bíróság, a törvényszéket, mint másodfokú bíróságot és a munkaügyi bíróságot érintő ok esetében az ítélőtábla, az ítélőtáblát mint másodfokú bíróságot érintő ok esetében a Kúria határoz.

- a hatályon kívül helyezni kért jogszabályi rendelkezése sérti az **Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésben** rögzített alapvető jogaim: a **pártatlan bírósághoz való jogom és a tisztességes eljáráshoz való jogom**,

- az **Alaptörvény XXVIII. cikk (7)** bekezdése szerinti alapjogom (az emberi jogok és az alapvető szabadságok védelméről szóló Római Egyezmény 13. cikkel együtt értelmezve), vagyis **a hatékony jogorvoslat joghoz való jogom,**
- a jogalkotó e jogszabályi rendelkezéssel hátrányosan megkülönböztet pedig, az Alaptörvény **XV. cikk (1) bekezdése** szerint „A törvény előtt mindenki egyenlő”, továbbá a **(2) bekezdés** szerint **„Magyarország az alapvető jogokat** mindenkinek bármely megkülönböztetés, nevezetesen faj, szín, nem, fogyatékoság, nyelv, vallás, politikai vagy más vélemény, nemzeti vagy társadalmi származás, vagyoni, születési vagy **egyéb helyzet szerinti különbségtétel nélkül biztosítja.”**

3. 19. § (1) bekezdés második és harmadik mondata. „ Minden más esetben az érintett bíró továbbra is eljárhat ugyan, de ha a 13. § (1) bekezdésének a)-d) pontjai alá tartozó kizárási okról van szó, a bejelentés elintézéséig az érdemi határozat hozatalában nem vehet részt. Ha ugyanaz a fél ugyanabban a perben a kizárás megtagadása után tesz újabb bejelentést a bíró ellen, ez a korlátozás sem érvényesül.”

- a hatályon kívül helyezni kért jogszabályi rendelkezése sérti az **Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésben** rögzített alapvető jogaim: a **pártatlan bírósághoz való jogom és a tisztességes eljáráshoz való jogom,**
- az **Alaptörvény XXVIII. cikk (7)** bekezdése szerinti alapjogom (az emberi jogok és az alapvető szabadságok védelméről szóló Római Egyezmény 13. cikkel együtt értelmezve), vagyis **a hatékony jogorvoslat joghoz való jogom,**
- a jogalkotó e jogszabályi rendelkezéssel hátrányosan megkülönböztet pedig, az Alaptörvény **XV. cikk (1) bekezdése** szerint „A törvény előtt mindenki egyenlő”, továbbá a **(2) bekezdés** szerint **„Magyarország az alapvető jogokat** mindenkinek bármely megkülönböztetés, nevezetesen faj, szín, nem, fogyatékoság, nyelv, vallás, politikai vagy más vélemény, nemzeti vagy társadalmi származás, vagyoni, születési vagy **egyéb helyzet szerinti különbségtétel nélkül biztosítja.”**

B. A bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 2011. évi CLXI. törvény (továbbiakban: Bi.)

4. 18. § (3) A járásbíróság nem jogi személy, azonban az elnöke az államháztartási gazdálkodási szabályok szerint kötelezettségeket vállalhat a törvényszék belső szabályzatában meghatározott módon.

- a hatályon kívül helyezni kért jogszabályi rendelkezése sérti az **Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésben** rögzített alapvető jogaim: a **pártatlan bírósághoz való jogom és a tisztességes eljáráshoz való jogom,**
- az **Alaptörvény XXVIII. cikk (7)** bekezdése szerinti alapjogom (az emberi jogok és az alapvető szabadságok védelméről szóló Római Egyezmény 13. cikkel együtt értelmezve), vagyis **a hatékony jogorvoslat joghoz való jogom.**

II.

Bírói döntések alaptörvény-ellenessége

1. Pécsi Törvényszék 1.Pkk.50.191/2012/3. számú végzése, amelynek tárgya a Komló Városi Bíróság elnökének és vele a bíróság egészének kizárására irányuló indítvány érdemi vizsgálat nélküli elutasítása,

Alaptörvény-ellenes jogszabály alkalmazása (Pp. 14.§, 18.§ (1)-(2), Bi. 18.§ (1)), amelynek hatása kizárásra irányuló kérelem, érdemi vizsgálat nélküli elutasításával sérült az **Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésben** rögzített alapvető jogaim: a **pártatlan bírósághoz való jogom és a tisztességes eljáráshoz való jogom.**

Alaptörvény-ellenes jogszabály alkalmazásával sérült az **Alaptörvény XXVIII. cikk (7)** bekezdése szerinti alapjogom (az emberi jogok és az alapvető szabadságok védelméről szóló Római Egyezmény 13. cikkel együtt értelmezve) **a hatékony jogorvoslat joghoz való jogom.**

Alaptörvény-ellenes jogszabály alkalmazásával (Pp. 14.§, 18.§ (1)-(2), Bi. 18.§ (1)) a Bíróság hátrányosan megkülönböztetett, ezzel sérült az Alaptörvény **XV. cikk (1) bekezdése szerinti jogom, amely szerint „A törvény előtt mindenki egyenlő”, továbbá a (2) bekezdés szerint „Magyarország az alapvető jogokat mindenkinek bármely megkülönböztetés, nevezetesen faj, szín, nem, fogyatékoság, nyelv, vallás, politikai vagy más vélemény, nemzeti vagy társadalmi származás, vagyoni, születési vagy egyéb helyzet szerinti különbségtétel nélkül biztosítja.”**

2. Komlói Városi Bíróság 2.P.20.216/2010/136. számú ítélete

A Komlói Városi Bíróság elnökének, s vele az egész bíróság kizárását 2011.08.13-án kértem. Több kizárási eljárást követően, [REDACTED] bíró a bíróság utolsó polgári ügykörös bírója 2012. június 13-án úgy hirdetett ítéletet, hogy a reá és a Komlói Városi Bíróság kizárási indítványomat nem vizsgálta meg senki.

Alaptörvény-ellenes jogszabály alkalmazása (Pp. 14.§, 18.§ (1)-(2), 19.§ (1)), amelynek hatása kizárásra irányuló kérelem, érdemi vizsgálat nélküli elutasításával sérült az **Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésben** rögzített alapvető jogaim: **a pártatlan bírósághoz való jogom és a tisztességes eljáráshoz való jogom.**

Alaptörvény-ellenes jogszabály alkalmazásával (Pp. 14.§, 18.§ (1)-(2), 19. (1)) a Bíróság hátrányosan megkülönböztetett, ezzel sérült az Alaptörvény **XV. cikk (1) bekezdése szerinti jogom, amely szerint „A törvény előtt mindenki egyenlő”, továbbá a (2) bekezdés szerint „Magyarország az alapvető jogokat mindenkinek bármely megkülönböztetés, nevezetesen faj, szín, nem, fogyatékoság, nyelv, vallás, politikai vagy más vélemény, nemzeti vagy társadalmi származás, vagyoni, születési vagy egyéb helyzet szerinti különbségtétel nélkül biztosítja.”**

3. Pécsi Törvényszék 3.Pf.20.800/2012/6. számú ítélete, amelynek tárgya az elsőfokú ítélet helybenhagyása

Alaptörvény-ellenes jogszabály alkalmazása (Pp. 14.§, 18.§ (1)-(2), 19. (1), Bi. 18.§ (1)), amelynek hatása kizárásra irányuló kérelem, érdemi vizsgálat nélküli elutasításával sérült az **Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésben** rögzített alapvető jogaim: **a pártatlan bírósághoz való jogom és a tisztességes eljáráshoz való jogom.**

Alaptörvény-ellenes jogszabály alkalmazásával (Bi. 18.§ (1)) sérült az **Alaptörvény XXVIII. cikk (7)** bekezdése szerinti alapjogom (az emberi jogok és az alapvető szabadságok védelméről szóló Római Egyezmény 13. cikkel együtt értelmezve) **a hatékony jogorvoslat joghoz való jogom.**

Alaptörvény-ellenes jogszabály alkalmazásával (Pp. 14.§, 18.§ (1)-(2), 19. (1), Bi. 18.§ (1)) a Bíróság hátrányosan megkülönböztetett, ezzel sérült az Alaptörvény **XV. cikk (1) bekezdése szerinti jogom, amely szerint „A törvény előtt mindenki egyenlő”, továbbá a (2) bekezdés szerint „Magyarország az alapvető jogokat mindenkinek bármely megkülönböztetés, nevezetesen faj, szín, nem, fogyatékoság, nyelv, vallás, politikai vagy más vélemény, nemzeti vagy társadalmi származás, vagyoni, születési vagy egyéb helyzet szerinti különbségtétel nélkül biztosítja.”**

Komlói Városi Bíróság 2.P.20.216/2010/136. számú ítélete és a Pécsi Törvényszék 3.Pf.20.800/2012/6. számú ítélete nem megfelelő szintű jogszabályon alapul, így az eredeti alkotmányjogi panasz indítványom Első Rész II. fejezetében foglaltakat mindenben fenntartom.

AZ INDÍTVÁNY MEGTÉTELÉNEK INDOKAI, FELTÉTELEI

Az alkotmányjogi panasz megindításának indokai

Mulasztásban megnyilvánuló alaptörvény-ellenes helyzet áll fenn, és érintettségemből fakadóan ügyemben alapjogaimban kárt szenvedve, hátrányos helyzetbe kerültem gyermekeimmel együtt. Álláspontom szerint, a jogalkotói mulasztás és az alaptörvény-ellenes helyzet fennállása együttesen kimutatható.

Az alkotmányjogi panasz benyújtásához szükséges érintettségem

A Komlói Városi Bíróság (jelenleg: Komlói Járásbíróság, továbbiakban: Bíróság) előtt kapcsolattartás újraszabályozása tárgyában [REDACTED] felperessel .P.20.216/2010 szám alatt, 2009.10.16-i kezdettel indult perünk. Ekkor még a Baranya megyei Gödre községben laktam gyermekeimmel, így az általános illetékességi szabályok szerint az alperesi lakóhely szerinti bíróság kezdte meg az eljárást.

A bírósági eljárás során felvetődött az eljáró bíró elfogultsága. Történetesen az ügyünkben eljáró bíró a helyi bíróság elnöke volt. A bíróság négy polgári ügyszakos bíróval működik. A beterveztett kizárási indítványom elbírálásra nem került, mert az elnök maga is kérte az ügyből való kizárását. Ügyünket az elnök helyettese kapta meg. Az újabb bíró első intézkedéseivel ismét felvetette az elfogultság kérdését.

[REDACTED] a Bíróság elnökének kizárása után, az ügyben eljáró bíró kizárása mellett, ismételten kértem a Bíróság egészének kizárását a Pp. 13. § (1) bekezdés e) pontja szerinti elfogultsági okkal. Többek között arra hivatkoztam, hogy ha bíróság vezetője nem képes ügyünkben pártatlan maradni, akkor a többi bírótól sem elvárható az elfogulatlanság.

Pécsi Törvényszék 1.Pkk.50.191/2012/3. számú végzése

A hivatkozott kizárási okot részletesen igyekeztem bizonyítani, az elfogultságnak mind az objektív, mind a szubjektív oldalát részletesen elemeztem. Meggyőződésem, hogy ha a bíróság vezetője elfogult, akkor kizárt, hogy a bíróság egésze pártatlan tudjon maradni független attól, hogy a pártatlansága mögött az abszolút vagy relatív kizárási ok húzódik meg. Ezt bizonygatva hivatkoztam pszichológiai, munkajogi, szociális társadalmi okokra. A Pécsi Törvényszék, mint másodfokú bíróság kizárási indítványomat elutasította, azzal, hogy a beszerzett bírói nyilatkozatok alapján megállapítható, hogy a városi bíróságnak van még kettő polgári ügyszakos, pártatlan bírója, aki pártatlanul képes ügyünket megítélni. Kérésem teljesítését tehát, amely az egész bíróság kizárását célozta, megtagadta a másodfokú bíróság. A második eljáró bíró is, hasonlóan az elnökhöz elfogultságot jelentett be, utódja szintén igazgatási ügykörben lett kijelölve. 2012.06.01-én vettem kézhez a bíróság egészének kizárását megtagadó másodfokú bírósági határozatot. E helyzetünknek oka az Alaptörvény-ellenes jogszabály alkalmazása (Pp. 14.§, 18.§ (1)-(2), 19.§ (1), Bi. 18.§ (1)).

A harmadik bíránk, [REDACTED] a Bíróság által kirendelt igazságügyi pszichológus szakértő kirendelését visszavonta, pedig ő már a szükséges vizsgálatokat elvégezte a gyerekeken és rajtam is. Így vele szemben is indokolt elfogultsági kifogást terjesztettem elő, illetve jeleztem, hogy a korábbi érvekkel a bíróság egészét ki kívánom zárni az eljárásból, továbbá utaltam arra, hogy alkotmányjogi panasszal kívánok élni. A kizárási indítványban javaslatot tettem arra, hogy az Alaptörvény 24. cikkelyének (2) bekezdés b) pontja alapján Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény 25. § szerint a bíróság – az eljárás felfüggesztése mellett - kezdeményezze a Pp. 14. szakaszának alaptörvény-ellenességének megállapítását.

Komlói Városi Bíróság 2.P.20.216/2010/136. számú ítélte

Az eljáró bíró még a kizárási eljárás lezárta előtt, így a fellebbviteli bíróságok hatáskörét elvonva, több szempontból törvénytelen ítéletet hozott. A kizárási indítványomat a bíróság 2012.06.07-én vette át, az eljáró bíró mindezzel nem törődve 2012.06.11-én felek jelenléte nélküli tárgyaláson, jegyzőkönyv kibocsátását mellőzve, ítéletet hirdetett.

Tekintettel arra, hogy a Bíróság egészére nyújtottam be kizárási indítványt, így jogilag kizárt az, hogy a Komlói Városi Bíróság saját hatáskörben arról dönthessen, csak a másodfokú bíróságnak volt erre hatásköre. A hatáskör túllépéséről a fellebbviteli bíróságokat is tájékoztattuk, ezt azonban sem a Pécsi Ítéltábla, sem a Pécsi Törvényszék nem vette figyelembe, sőt a kizárási indítványt pénzbírság kiszabásával értékelte. A pénzbírság feltételei nem álltak fenn, de békeesség kedvéért fellebbezést nem nyújtottunk be, megpróbáltunk bízni a másodfokú bíróságban.

██████████ bíró ezen túl úgy ítélkezett, hogy a korábban kirendelt igazságügyi szakértői vélemény elkészülését nem várta be, annak mellőzéséről döntött. Pedig a vizsgálatokat már Kaposváron a szakértő elvégezte rajtam is, gyermekeimen is. Egész napunk erre ment el, szállást fizettünk, hiszen akkor már a Pest megyei Dányon laktunk. A bíró mellőzte bizonyítási indítványainkat, pedig három igazságügyi szakértő támogatta azt, hogy az általunk elfogultnak tartott felperesi igazságügyi szakértői véleményt meg kellene ismételni. Az általam felkért igazságügyi szakértőket a bíró bizonyítékként nem használta fel, de mellőzéséről is hallgatott. A gyerekek egészségügyi körülményeit figyelmen kívül hagyta, mint ahogy a gyámhatóságok által megállapított apai veszélyeztető körülményeket is. Ugyanakkor a jegyzői védelembevétellel kapcsolatosan hamisan utal az én veszélyeztető magatartásomra. A gyermekeket senki nem hallgatta meg, a felperesnél környezettanulmány nem készült. Mindezek alapján bizonyítottnak látom az elméletünket, amely szerint a vezető elfogultsága esetén az egész bíróság elfogult. E helyzetünknek oka az Alaptörvény-ellenes jogszabályok alkalmazása (Pp. 14.§, 18.§ (1)-(2), 19. §).

Az ítélet ellen természetesen fellebbezést nyújtottam be, amelyben többek között kifogásoltam az az eljáró Bíróság elfogultságát. A kizárási indítványomat a Pécsi Ítéltábla kérelmem ellenére tárgyalás nélkül és érdemi vizsgálatot mellőzve döntött, úgy, hogy a másodfokú bíróság kizárását (ügyvédi tanácsra) nem kértük, s tájékoztattak is arról, hogy e szándékunkat elfogadták, illetve az elsőfokú bíróság kizárását megtagadják, de ez már okafogyott volt, hiszen a hatáskör elvonásával, az ítélethirdetéssel az elsőfokú eljárás lezárult, nem volt miből kizárni.

Az elsőfokú ítélet a **Pécsi Törvényszék 3.Pf.20.800/2012/6 (érkezett 2013.01.18.) számú ítélete** helybenhagyta. A másodfokú bíróság tanácsa elfogultsága számomra nem kérdéses. Először is ugyanazon gazdasági érdek, azonos jogi személyiség okán érdekegyezőség áll fenn az első fokkal. Másodsor, a Pécsi Ítéltábla Pkk.II.20.449/2012/2. számú végzése alapján tudjuk, hogy a másodfokú bíróság 8 tagja közül 2 elfogultnak vallotta magát, 5 fő maga is hozzájárult a kizáráshoz, 1 fő nyilatkozata ismeretlen. A törvényszék ítélete nem foglalkozik a kizárásokra vonatkozó kifogásomra. Sajnálatosan nem tudhattuk meg, hogy mely bírók, vagy bírósági vezetők lettek az eljárásból kizárva. Álláspontom szerint joghatását tekintve nem lehet különbség a bíró által bejelentett és a féllel egyetértő hozzájáruló nyilatkozat között, így az érdemi vizsgálat hiányával a pártatlanság látszatának elkerülését a bíróság nem tartotta be. Sajnos a másodfokú ítéletben sem. A bírósági tanácsnak tudomása volt a kizárási eljárásban történő ítélkezésről, a hatáskörtúllépésről, a törvénytelenégekről. Az elsőfokú ítélet teljes mértékű helybenhagyásával az elsőfokú bíróság hibáit leplezte, megtehetette, hiszen e tárgykörben nem lehet felülvizsgálatot kérni, illetve pejújításnak sincs helye. E helyzetünknek oka az Alaptörvény-ellenes jogszabály alkalmazása (Pp. 14.§, 18.§ (1)-(2), 19.§ (1), Bi. 18.§ (1)).

A fentiek alapján, a II. fejezetben felsorolt bírósági döntéseknél, az ott megjelölt alaptörvényi rendelkezésben megjelölt alapjogsérelem ért engem, és ez által gyermekeimet, indokaimat az alább leírt okfejtések igazolják.

A jogorvoslati út kimerítése

Perünk másodfokú ítélettel jogerősen lezárult. A másodfokú ítélet kihirdetésének dátuma: 2012.12.05., postai kézbesítésének dátuma: 2013.01.18. A rendes jogorvoslati utat kimerítettem, más jogorvoslati eljárás nem folyik.

Pécsi Törvényszék 1.Pkk.50.191/2012/3. számú végzés (érkezett 2012.06.01.) számú végzése kapcsán már egyszer benyújtottam egy Alkotmányjogi panaszt, amely az Alkotmánybírósághoz 2012. augusztus 14-én érkezett, ebben a Pécsi Törvényszék 1.Pkk.50.191/2012/3. végzése kapcsán a Pp. 14. §-alkotmányjogi vizsgálatát kértem.

Ekkor a dr. Bitskey Botond, az Alkotmánybíróság Hivatalának Főtitkára IV.3373-1/2012. szám alatti levelében azt jelezte, hogy tekintettel arra, hogy az ügyben a fellebbezésünk még nincs elbírálva, így a benyújtott alkotmányjogi panaszunk idő előtti, és tájékoztatott bennünket, hogy „az ügyében a jogerős bírósági döntést követően – a törvényben meghatározott feltételek teljesülése esetén- alkotmányjogi panasz előterjesztésének lehetősége továbbra is nyitva áll.” A Pp. 18. § (4) szerinti panasz lehetőségére gondolva elfogadtuk a Főtitkári döntést. E szerint végzés ellen fellebbezésnek ugyan helye nem volt, jogorvoslati út még nyitva van, hiszen az ügy érdemi döntése ellen irányuló fellebbezésben panaszt lehet tenni. Ennek az Alkotmánybírósági levélnek köszönhető az, hogy a további közbenső döntéseket nem támadtam meg, alkotmányjogi panasz indítványt nem terjesztettem elő. Mindezekre tekintettel, álláspontom szerint ebben a kérdésben elkésettségem kizárt. Az érdemi döntés elleni fellebbezésben kifogásoltam az eljáró bírák, bíróság elfogultságát.

2. Komlói Városi Bíróság 2.P.20.216/2010/136. (érkezett 2012.06.20.) számú ítélet megfellebbeztem, így alkotmányjogi panasz benyújtásának lehetősége csak a másodfokú bírói ítélettel együtt lehetséges, a másodfokú ítélet 2013.01.18-án érkezett.

3. Pécsi Törvényszék 3.Pf.20.800/2012/6. számú ítélete 2013.01.18-án érkezett.

AZ ALKOTMÁNYJOGI PANASZ INDÍTVÁNY INDOKOLÁSA

A polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény kizárási szabályaiban az abszolút és relatív kizárási okok jogkövetkezmények (14. §, 18. § (1)-(2), 19. § (1)) tekintetében indokolatlan a különbségtétel, ezzel a jogalkotó diszkriminál, amellyel sérül a pártatlanság és a tisztességes eljáráshoz való jogom

I. A megkülönböztetés belső vetülete

1. Természet törvényének érve, az ember biológiai lény

A „független” bíró is ember. Ember és ember között jogi és természettudományi alapvetésekben nincs különbség, mégis a Pp. 13. szakaszában szereplő kizárási okok alapján különbséget vélelmez a jogalkotó bíró és bíró között. Azt gondolom, hogy például egy korrupcióból származó elfogultság, éppen ugyanolyan befolyásolásra ösztönző erőt (motivációt) képviselhet, mint a Pp.: 13. § (2) szerinti hozzátartozó. A természet törvényeire hivatkozva, azt gondolom, hogy a jogkövetkezmények tekintetében nem volna szabad ilyen alapon különbséget tenni az abszolút és a relatív kizárási okok között. Az elfogultság, mint természettudományi alapokon nyugvó jogi tény, körülmény csak egyféle létezik. Hivatkozással utalnék **Dr. Tringer László: A pszichiátria tankönyve című egyetemi tankönyv (2. kiadás, 2001) az elfogultságra vonatkozó megállapításaira, amely szerint e jelenséget a tudati**

integráció zavarai között, az enyhébb tudatszűkült állapotban jelentkező, a beállítódások (attitűdök), meghamisított ítéletek által determinált magatartásként értékeli. (in.: p.115 , ill. p.135)

2. Az ember társadalmi lény

A „független” bíró nem függetlenítheti magát a különféle társadalmi hatásoktól, ez szociológiai közhely. A bírónak is vannak emberi kapcsolata, még a munkahelyén is. Könnyen belátható, hogy a törvénykezésben „független” bíró a bíróság vezetőjétől igazgatásilag, munkajogilag mégis csak függ. Barátságok alakulhatnak ki, illetve bármely más kapcsolat, amely befolyással lehet az eljáró bíróra. Nemo sibi satis est, vagyis senki nem elég magának, nemo solus satis sapit, az ember egyedül nem tud kibontakozni. E régi bölceletek, ha tetszik, ha nem a munkahelyeken is igazak, még a bíróságokon is, pláne, ha az olyan kicsi, mint az eljáró Bíróság. (A Bíróságnak 4 polgári ügyszakos bírása van, már kettő beismerte, hogy elfogult.) A Kúria gyakorlatában jelen van kizáró ok objektív és szubjektív oldalának vizsgálata. A bíróság tagjai nyilatkozatokat tesznek arra vonatkozóan, hogy a kizárást benyújtó felet ismerik, nem ismerik, vele szemben éreznek-e elfogultságot. A vizsgálat sohasem terjed ki arra, hogy a bírósági ügyintézésben egymás kizárásában elfogulatlanok tudnak-e maradni. Álláspontom szerint nyilatkozhat a bíró, hogy pártatlan a felekkel, de a kizárás kérdésében kollegájával lehet elfogult.

Azonos jogi személyiség esetén, gazdasági okból, **érdekazonosság miatt** sem lehet független, pártatlan döntésről beszélni:

- a panaszok,
- a bírósági, a bírói kizárás,
- a fellebbezések

kivizsgálása esetében, hiszen az érdemben az objektivitás nem várható el

- **Nemo esse iudex in sua causa potest** (senki sem lehet bíró a saját ügyében),
- **Nemo tenetur se ipsum accusare** (senki nem köteles magát vádolni)

római jogi jogelvek alapján sem a valóságban, és jogalkotói kodifikációs szemmel sem.

A járásbírók nem önálló jogi személyek, így mulasztásaik miatti kárfelelősséggel közvetlenül nem felelősek. Éppen az vonható perbe a kár megtérítésére, akinek kötelessége a mulasztás tényét a jogorvoslat során megállapítani. Viszont amennyiben megállapítja a bírói mulasztást, egyből igazolást ad egy polgári peres kártérítésre irányuló perre, önmaga ellen.

A belső függetlenség azt jelenti, hogy a bírának függetlennek kell lenniük kollégáiktól is, beleértve a horizontális vagy vertikális hierarchiában elhelyezkedő felettesüktől. Bizonyos értelemben tehát teljes függetlenségről nem beszélhetünk, hanem csupán a többi hatalmi ághoz fűződő speciális viszonyról.

Látható, hogy a bíróság, a bíró kizárás kérdése jelenlegi alkotmányjogi helyzete aggályos, különösen az Európai Unióhoz való csatlakozásunk óta. A jogalkotó más jogágakban hasonló következtetést vont le. Például a közigazgatási hatósági eljárásban (Ket.) a diszkrimináció lehetőségét jelentősen csökkentette. (Lásd. a diszkrimináció másik dimenziója cím alatt.) Az újabb kodifikációs munkák eredményeként újabb elvek érvényesülhetnek. Ezek az elvek mind alkotmányjogi feszültséget okoznak, újabb kodifikációs feladatot jelentenek.

Jogtörténelmünkben 1953-ig nem volt különbség a jogkövetkezmények tekintetében a relatív és objektív kizárási fokok között, sőt 1930-ig a küldött bíró intézménye fennállásáig a törvénykezés visszaélészerű látszatára is nagyon odafigyeltek.

II. A megkülönböztetés külső vetülete

Az Alkotmánybíróság állandó gyakorlata szerint „alkotmányellenes megkülönböztetés csak összehasonlítható jogosultak vagy kötelezettek között vethető fel” [4/1993. (II. 12.) AB határozat, ABH 1993, 48, 65.].

Kiinduló pontként meg kell jegyezni: ugyanezen ügykör megítélésével főszabályként a gyámhivatal foglalkozik, kivételesen bizonyos feltételek fennállása esetén viszont a bíróság rendelkezik hatáskörrel. Ergo, álláspontunk szerint, a „ejusdem generis” elv alkalmazható.

A hasonló társadalmi problémákat azonos módon indokolt és célszerű elbírálni. Vagyis jogos elvárás lehetne az, hogy lényeges eljárási különbségek ne legyenek azonos ügyek elbírálása során. A kettő eljárásrend között nincs szabad döntési lehetőség. Az állam kényszeríti a feleket egyik vagy másik eljárás hatálya alá. A kapcsolattartás szabályozása kérdésében kezdetben csak a gyámhivatali eljárás volt lehetséges.

A vezető kizárásának jogkövetkezményei

A gyámhivatali vezető kizárásával az egész apparátus elfoglaltsága vélelmezett, nem kell külön-külön egyesével bizonyítani az elfoglaltságot, mint a bíróságnál, így az eljárás összességében sokkal gyorsabb.

Ket. 42. § (6) Az ügy elintézésében nem vehet részt az a hatóság, amelyik hatóság vezetőjével szemben kizárási ok merül fel. (Bármilyen kizárási ok.)

A kizárási eljárásban való döntéshozás

Ket. 42. § (1) Az ügy elintézésében nem vehet részt az a személy, akinek jogát vagy jogos érdekét az ügy közvetlenül érinti, továbbá az, aki az ügyben tanúvallomást tett, hatósági közvetítőként, az ügyfél képviselőjeként, hatósági tanúként vagy szakértőként járt el, valamint a szemletárgy birtokosa.

(2) Az ügy másodfokú elintézésében nem vehet részt az, aki az ügy elintézésében első fokon részt vett.

(3) Az ügy elintézésében nem vehet részt az a személy, akitől nem várható el az ügy tárgyilagos megítélése.

Gyámhivatali eljárásban nem fordulhatott volna az elő, ami velünk történt. Tisztességtelen eljárás keretében a bíróság úgy hirdetet ítéletet, hogy a bíróság egésze elleni kizárási indítványom még nem került elbírálásra. A tisztességes eljáráshoz való, a hatékony jogorvoslathoz való alapjogom sérült, illetve a jobbiztonsághoz fűződő alkotmányos érdekem. Ez azért történhetett meg, mert volt rá jogi lehetőség a Pp. 19. § (1)-ben.

Természetesen nem azt kívánom elérni, hogy a polgári perrendtartás minden szabálya összeessenjen a közigazgatási eljárásban lévőkével, de azt fontosnak tartom, hogy a más hasonló, vagy ugyanolyan ügyekben ne legyen lényeges alkotmányjogi korlátozás, illetve diszkrimináció ne valósuljon meg.

Ha ügyünk a korszerűbb, a megváltozott társadalmi körülményeket is figyelembe vett, újra kodifikált közigazgatási eljárásrendben lett volna elbíráva, akkor nem sérült volna az alaptörvényben biztosított

- pártatlan eljáráshoz való alapvetőjogom,
- a tisztességes eljáráshoz való alapvetőjogom,
- ügyem ésszerű határidő alatt elbírálásához való alapvetőjogom,
- és az eljárás átláthatósága.

A peres eljárás elhúzódásának egyik oka a bíróság elfoglaltság elbírálásának kérdése. A közigazgatási eljárásban elfoglaltság bejelentésével, annak elfogadásával együtt is régen megtörtént volna a kapcsolattartás újraszabályozása. Ez is bizonyítja azt, hogy a Ket. szabályai ugyan engedékenyebbek a

kizárást tekintve, mint a Pp., mégis hatékonyabb, gyorsabb eljárást eredményeznek. Az így született döntés is elfogadhatóbb.

Kitekintés más jogágakba

A szabálysértésekről, a szabálysértési eljárásról és a szabálysértési nyilvántartási rendszerről szóló 2012. évi II. törvény 46. § (3) Nem járhat el az ügyben az a szabálysértési hatóság és bíróság, amelynek vezetőjével szemben az (1) bekezdésben meghatározott kizárási ok áll fenn.

A szabályozás elve: az a hatóság, és az a bíróság elfogult, amelynek vezetője bármely okból elfogult. Ez az új hatályos törvényi vélelem. A jogszabály nem tesz különbséget a szubjektív és az objektív kizárási okok tekintetében. A korábban hivatkozott természet törvényének érve így jogszabályban is testet öltött.

A bírák jogállásáról és javadalmazásáról szóló 2011. évi CLXII. törvény 115. § (3) Ha a kifogást az elsőfokú szolgálati bíróság elnöke ellen terjesztették elő, az elfogultság kérdésében a másodfokú szolgálati bíróság tanácsa határoz. Ha az elfogultsági kifogást a másodfokú szolgálati bíróság elnöke ellen terjesztették elő, az elfogultság kérdésében a Kúria elnöke határoz.

A szabályozás elve: A jogszabály nem tesz különbséget a szubjektív és az objektív kizárási okok tekintetében. A bíróság elnöke bármely okból elfogult, akkor a fellette lévő fórum jogosult az elfogultságról dönteni. Vagyis érvényesül a Nemo esse iudex in sua causa potest elve. Ez az új hatályos törvényi vélelem. A korábban hivatkozott természet törvényének érve így jogszabályban is testet öltött.

Végső konklúzióként összességében megállapítható, hogy a jogalkotó célja az volt, hogy az ügyeket a hatóságok és a bíróságok részrehajlás nélkül, tisztességes módon és ésszerű határidőn belül intézzék el, ennek érdekében, ezzel összhangban rendelkezett a jogalkotó a kizárási szabályok változtatásáról. Az alkotmányos alapjogok érvényre jutását célzó jogszabály törvényi vélelme az, hogy azt a hatóságot és bíróságot elfogultnak kell tekinteni, amelynek vezetője elfogult, függetlenül a kizárási októl. Tehát törvényi vélelem a kizárási okok egyenértékűsége is, azok természetük, illetőleg a jogkövetkezményük tekintetében. A jogalkotó a pártatlan eljárást veszélyeztető a kizárási okokat jogalkotás során elemezve, azok kockázatait, társadalomra veszélyességét, illetőleg hatását értékelnie kellett, mindezek figyelembe vételével döntött.

Rendszertanilag a Pp. kizárási szabályai az időmúlásával, a társadalmi viszonyok, jogi környezet változásával immáron alaptörvénybe-ütközővé váltak. A többi, korszerűbb, hasonló jellegű jogszabályokhoz viszonyítva a változtatás időszerűsége egyértelmű.

Nem volt valódi, hatékony jogorvoslati út (Pp. 18. (1), Bi. 18.§ (1)) biztosítva ügyekben (Pécsi Törvényszék 1.Pkk.50.191/2012/3. számú végzése, a Pécsi Törvényszék 3.Pf.20.800/2012/6. számú ítélete), ezért sérült az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdése szerinti alapjogom (az emberi jogok és az alapvető szabadságok védelméről szóló Római Egyezmény 13. cikkel együtt értelmezve) a hatékony jogorvoslat joghoz való jogom

Ügyünkben érdemben első fokon a Komlói Városi Bíróság döntött, mely bíróság a Pécsi Törvényszéktől szervezetenként részben független, a Törvényszéktől elkülönült önálló költségvetése, kártérítési felelőssége nincs, önálló jogi személyisége nincs, önálló perképessége nincs. Az elsőfokú bíróság kárai megtérítésére

a Törvényszék perelhető, kártérítési felelősséggel ő tartozik. Önálló jogi személyiséggel a Törvényszék rendelkezik, az elsőfokú bíróság ilyen értelemben eltérő szervezeti egységként nem értékelhető.

A jogszabályi szabályozásban generálisan nem érvényesül a belső függetlenség elve, utalva a már említett római korban is alkalmazott jogi axiómákra. A fentiek alapján nem elvárható a közreműködés, a segítségnyújtás a Törvényszéktől, hiszen ezzel megkönnyítené egy esetleges a kártérítési felelősség megállapítását célzó perben a kárt szenvedő fél pergőzelmét, ezzel pedig saját, amúgy is szűkös költségvetési keretét kurtításához járulna hozzá, veszélyeztetve a további igazságszolgáltatási feladatának, működésének feltételeit.

Ugyanez mondható el az eljáró bíró, a bíróság elnökének, a bíróság egészének kizárása kapcsán. A Pp. alapján az érintett bíró azonnal köteles bejelenteni elfogultságát. Késedelmes bejelentés esetén a Bíróság kárfelelősséggel tartozik, amelyet legtöbbször csak részben háríthat át a bíróra. Az érdekellentét fennállása nyilvánvaló. Ráadásul a Törvényszéki és Ítéltáblai döntés esetén nincs semmilyen rendes jogorvoslati út megnevezve. A Pp. 18. § (4) bekezdése a jogot ad arra, hogy az ügy érdemi döntése ellen irányuló fellebbezésben panaszt lehet tenni. Tekintettel arra, hogy a panasz pozitív elbírálása jogilag kizárt, ha az elsőfokú bíróság vezetővel szembeni döntésről van szó. A jogorvoslathoz való jog, mint alkotmányos alapjog immanens tartalma az érdemi határozatok tekintetében a más szervhez vagy [...] ugyanazon szervezeten belüli magasabb fórumhoz fordulás lehetősége. Ugyanakkor az ilyen felülvizsgálatot nem biztosító jogorvoslat nem feltétlenül alkotmányellenes a nem érdemi, nem ügydöntő határozatok esetén. [5/1992. (I. 30.) AB határozat, ABH 1992, 27, 31.] A kizárás kérdésében csak panasszal lehet élni az elsőfokú érdemi döntéssel együtt, vagyis az Alkotmánybíróság által felállított alapjog-értelmezést is figyelembe véve alaptörvény-ellenes helyzet áll fenn, mivel ugyan az a szerv, ugyanazon foka bírálja el a kizárást megtagadó végzést.

A kapcsolattartás kérdésköre hiába lett alkotmányos alapjog, amennyiben azt a bíróság bírálja el, úgy csak egy fellebbezési fórum van, ahol is de jure kártérítési felelősség szempontjából érdekegyezőség áll fenn, így álláspontom szerint, de facto nincs hatékony, valódi jogorvoslati út. Amennyiben a gyámhivatal bírálta volna el ügyünket a kérdésekre megnyugtató válaszok adhatóak, vagyis így is aránytalan a különbségtételt szenvedtünk el.

Az eredeti alkotmányjogi panasz indítványom Negyedik Részében foglaltakat mindenben fenntartom.

Budapest, 2013. június 4.

Indítványozó képviselőjében:

